

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a dr. Gibicsár Adrienne ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Cséry Kont ügyvéd által képviselt **I.r.** és dr. Leposa Marianna ügyvéd által képviselt **II.r. alperesek** ellen személyiségi jog megsértése iránti perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2010. május 26. napján kelt 26.P.20.843/2008/48. számú ítélete ellen az I.r. alperes részéről 49. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2011. június 7. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

### í t é l e t e t:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles az I.r. alperes megfizetni a felperesnek 15 napon belül 30.000,- (Harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

Köteles az I.r. alperes megfizetni az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 24.000,- (Huszonnégyezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az I. és II.r. alperesek azon nyilatkozatokkal, hogy „felperes hat hónap alatt még semmilyen érdemi munkát nem tett le az asztalra;” és „az építész igazgató koncepciója legfeljebb a fejében létezik, mert hat hónap alatt még egy oldal írásos javaslatot, vagy bármely más anyagot nem kapott tőle” megsértették a felperes személyhez fűződő jogait. A megyei bíróság az alpereseket eltiltotta

a további jogsértésektől, egyúttal kötelezte őket, hogy az I.r. alperes kiadásában megjelenő Új ... közéleti napilapban saját költségükön tegyék közzé az elsőfokú ítélet szerinti elégtételt adó nyilatkozatot. Ezt meghaladóan a felperes kereseti kérelmét - az abban sérelmezett további nyilatkozatok, valamint az alpereseket egyetemlegesen 5.000.000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésének kötelezésére irányuló részében - elutasította. A felperest 307.000 Ft, az I.r.-II.r. alpereseket fejenként 7.000 - 7.000 Ft feljegyzett kereseti illeték állam javára történő megfizetésére, a felperest az I.r. és II.r. alpereseknek járóan fejenként 104.125 Ft perköltség megfizetésére kötelezte.

A megyei bíróság ítéletének indokolásában megállapította, hogy **"Helység"1** Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2006. évben kiírt pályázata eredményeként - egyedüli pályázóként - a felperes nyerte el az Európa Kulturális Fővárosa **"Helység"1** 2010 program építészeti igazgatói állását megbízási jogviszony keretében havi 900.000 Ft + Áfa díjazás ellenében. A felperes és a regionális építész kamara vezetője által adott nyilatkozat alapján a .... újságban 2007. május 30-án írás jelent meg „A magyarok önmaguk útjában állnak” címmel. A cikkben a felperes is nyilatkozott, elégedetlenségét fejezve ki a város vezetésével kapcsolatban a kulturális főváros projekttel összefüggésben. Ezt követően a ... 2007. június 1-jei számában megjelent „Szembenézni a valóval” című írásban a felperes úgy nyilatkozott, hogy a pályázatban meghatározott feladatokat igyekszik végrehajtani, de az ehhez szükséges technikai és személyi háttérrel az önkormányzat - ígérete ellenére - nem biztosítja.

Az I.r. alperes kiadásában megjelenő ... a 2007. június 5-i számában jelentette meg a „Vál asz a holland kritikára” címmel „Városvezetés: „Ne ártson az építész igazgató nyilatkozataival!” alcímmel a kereseti kérelemben sérelmezett újságcikket, amelyben a II.r. alperes a felperes által korábban megfogalmazott éles kritikára válaszolt.

2007. június 7-én **"Helység"1** Megyei Jogú Város Közgyűlése előterjesztésben foglalkozott az építészeti igazgatói feladatellátás jövőjével, a felperes tevékenységét kifogásoló előterjesztéssel kapcsolatban a II.r. alperes is felszólalt kritizálva a felperes építészeti igazgatóként kifejtett tevékenységét. Az előterjesztés és a hozzászólások alapján a közgyűlés határozatával úgy döntött, hogy az építészeti igazgatói feladatokat a továbbiakban ne a felperes lássa el.

A megyei bíróság - hangsúlyozva, hogy az ember munkájának, munkájával kapcsolatos emberi magatartásának értékelése a személyhez fűződő jogokat érinti, így alkalmas lehet a jóhírnév megsértésére - arra az álláspontra

helyezkedett, hogy a kereseti kérelemben sérelmezett cikk azon állításai, mely szerint a felperes havi 900.000 Ft-os fizetése ellenére hat hónap alatt még semmi érdemi munkát nem tett le az asztalra, és koncepciója legfeljebb a fejében létezik, mert hat hónap alatt még egy oldal írásos javaslatot, vagy bármely más anyagot nem kapott tőle az önkormányzat, olyan tényállítások, amelyek valóságtartamát az I.r. és II.r. alperesek nem bizonyították. Ezzel szemben a perben meghallgatott tanúk vallomásai, valamint az a tény, hogy a megbízási díjat 2007. január és 2007. májusa között a felperes maradéktalanul megkapta azt támasztják alá, hogy a felperes tényleges munkát fejtett ki építészeti igazgatóként.

A további, a keresetlevélben sérelmezett II.r. alperesi nyilatkozatokkal kapcsolatban az elsőfokú bíróság megállapította, hogy azok véleménynyilvánítások. A megyei bíróság rámutatott, hogy az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI.24.) AB. számú határozatában foglaltakra tekintettel a közszereplőnek minősülő felperes a Legfelsőbb Bíróság több eseti döntésében is kifejtettekre figyelemmel tűrni volt köteles a tevékenységével kapcsolatos, a II.r. alperes által megfogalmazott és az I.r. alperes által közzétett éles kritikát. A megyei bíróság utalt arra, hogy a .... című lapban közzétett 2007. május 30-i nyilatkozatra figyelemmel a felperes és a II.r. alperes kölcsönösen hangoztattak egymás személyéről valótlan, sértő tényeket, kedvezőtlen, lealacsonyító véleményt, így a kölcsönösen elkövetett jogsértések egymással való összefüggéseit nem lehetett figyelmen kívül hagyni a perben.

A megyei bíróság álláspontja szerint a felperes nem bizonyította a keresetlevélben hivatkozott nem vagyoni kár tényleges bekövetkeztét. Utalt arra, hogy a felperesi előadás szerinti elmaradt jövedelem tényleges kárként és nem nem vagyoni kárként érvényesíthető. Hangsúlyozta, hogy az esetleg bekövetkezett üzleti bevételek elmaradása és a perben kifogásolt II.r. alperesi kijelentések nyilvánosságra hozatala közötti ok-okozati összefüggést sem bizonyította a felperes. Utalt arra, hogy a felperes megbízásának a perbeli megszűnése és a felperes tevékenységének a II.r. alperes általi minősítése ugyan hátrányos lehetett a felperes építészeti tevékenységének további megítélésében, de az ezzel kapcsolatos konkrét hátrányok bekövetkezte a perben nem nyert igazolást.

A perköltségről az elsőfokú bíróság arra tekintettel határozott, hogy álláspontja szerint a felperes 1/3-ad, az alperes 2/3-ad arányban lett pernyertes.

Az elsőfokú ítélet ellen az I.r. alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes nem terjesztett elő a Pp.121.§.(1) bekezdés e./ pontja szerinti határozott kereseti kérelmet. Ezt meghaladóan sérelmezte, hogy az elsőfokú ítélet szerinti elégtétel adás mind technikailag, mind elvileg sem kivitelezhető oly módon, ahogy arról a megyei bíróság ítélete rendelkezik. Hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint a sérelmezett újságcikkben nem jelent meg olyan állítás, amely hamis látszatot keltett volna a felperessel kapcsolatban. Az I.r. alperes csak a II.r. alperes mint véleményalkotást tolmácsoló személy által elmondottakat tette közzé. Kiemelte, hogy a felperesnek mint közszereplőnek az ilyen jellegű kritikát tűrnie kellett, illetőleg a megyei bíróság - tévesen - nem a teljes szövegkörnyezetre és nem a hollandiai újságban is megjelent nyilatkozatokra figyelemmel értékelte a kereseti kérelemben sérelmezett nyilatkozatokat, azok közül kettőt önkényesen, szövegkörnyezetéből kiragadva tényállásnak minősített. Utalt arra, hogy a II.r. alperes az érdemi munka elmaradását kifogásolta a felperes tevékenységével kapcsolatban. Álláspontja szerint a Legfelsőbb Bíróság EBH 2001.407. számú eseti döntésében foglaltakra figyelemmel társadalmi érdek fűződött ahhoz, hogy a felperes tevékenységével kapcsolatos eljárásról az I.r. alperes a sajtó útján beszámoljon, ezzel kapcsolatban őt mint kiadót a valóság bizonyításának kötelezettsége nem terhelte.

Ezt meghaladóan sérelmezte az elsőfokú bíróság által megállapított perköltséget is, utalva arra, hogy az elsőfokú eljárás során csatolta a megbízójával kötött 300.000,- forint + áfa ügyvédi munkadíjra vonatkozó megállapodást.

A felperes ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítási eljárás lefolytatása után a bizonyítékokat helyesen mérlegelve okszerű döntést hozott.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között (Pp.253.§.(3) bekezdés) bírálta felül és megállapította, hogy az nem alapos. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a megfelelő körben lefolytatta, a bizonyítékokat okszerűen, a Pp.206.§.(1) bekezdésének megfelelően mérlegelve helyes tényállást állapított meg és az abból levont jogi következtetés is érdemben helytálló.

Alaptalanul hivatkozott az I.r. alperes fellebbezésében arra, hogy a Pp.121.§.(1) bekezdés e./ pontja szerinti határozott kereseti kérelmet a felperes nem terjesztett elő. A Fővárosi Bírósághoz érkeztetett keresetlevél tartalmazza, hogy a felperes mely cikkrészleteket tartja sérelmesnek és a

Ptk.84.§.(1) bekezdésében foglalt mely jogkövetkezmények alkalmazását kéri az alperesekkel szemben.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az I. és II.r. alpereseket kötelezte az ítélet szerinti elégtételadó nyilatkozat közzétételére. Az I.r. alperes fellebbezésében ugyan hivatkozott arra, hogy ez az egyetemleges kötelezés technikailag és elvileg kivitelezhetetlen, ennek azonban nem adta indokát. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a megyei bíróság ítélete nem tartalmaz az elégtételadás körén belül egyetemleges marasztalást. Az ítéltábla álláspontja szerint annak nincs akadálya, hogy a II.r. alperes sérelmes nyilatkozatával kapcsolatos elégtételadást az I.r. és II.r. alperes az I.r. alperes kiadásában megjelenő napilapban közzétegye.

Alaptalanul hivatkozott az I.r. alperes fellebbezésében arra is, hogy a sérelmezett újságcikkben nem volt olyan állítás, amely a felperes helyreigazítási igénye alapjául szolgált volna.

Az ítéltábla hangsúlyozza, hogy a jelen per nem sajtó-helyreigazítási eljárásról, hanem személyiségi jogsértésre alapítottan indult. A megyei bíróság azt helytállóan állapította meg, hogy a keresetnek helyt adó részében a II.r. alperes által adott, az I.r. alperes által közzétett nyilatkozat a felperes tevékenységével kapcsolatban valótlan tényállításokat fogalmazott meg. A tájékozódáshoz és tájékoztatáshoz való jog alapján a sajtót a fellebbezésben hivatkozott eseti döntés szerint nem terheli a valóság bizonyításának kötelezettsége a közigazgatási országos és helyi igazgatási szervek, valamint az igazságszolgáltatás szerveinek hatáskörébe, feladat- és ügykörébe tartozó eljárásokkal kapcsolatban. Az I.r. alperes által közzétett újságcikk azonban nem egy folyamatban lévő hatósági eljárásról számolt be, hanem a II.r. alperes nyilatkozatát tartalmazta. Utal arra az ítéltábla, hogy a Legfelsőbb Bíróság eseti döntései (BH 2002.51., BDT 2010.2308.) alapján a sajtótájékoztatón elhangzottakkal kapcsolatban a sajtószervet nem terheli a valóság bizonyításának kötelezettsége, a perbeli újságcikkből azonban az nem derül ki - és ilyenre az I.r. alperes sem hivatkozott - hogy a II.r. alperes által előadott sajtótájékoztató keretében hangzottak volna el.

Tévesen hivatkozott fellebbezésében az I.r. alperes arra is, hogy a megyei bíróság a szövegkörnyezetéből kiemelve önkényesen, indokolásával önellentmondásos módon ragadott ki két mondatot, amelyre az I. és a II.r. alperesek marasztalását alapította. A sérelmezett kijelentéseket önmagukban és szövegösszefüggésükre figyelemmel is vizsgálni kell, így nincs akadálya annak, hogy a kereseti kérelem tárgyává tett nyilatkozatok közül az elsőfokú

bíróság egyeseket vélemény-nyilvánításként, míg másokat tényállításként értékeljen.

Az elsőfokú bíróság ugyanakkor ítéletének indokolásában tévesen utalt arra, hogy az a II.r. alperesi nyilatkozat, mely szerint „a célorientált konstruktív munka nem az erőssége„ a felperesnek, tényállításként értékelendő. Ugyanezen kijelentéssel kapcsolatban az ítélet 9. oldal 3. bekezdése szerint a megyei bíróság utóbb arra az álláspontra helyezkedett - helyesen - hogy az véleménynyilvánításként értékelendő.

A felperes a sérelmezett újságcikket megelőzően a közszereplés igényével lépett fel, amikor a hollandiai újságban valamint a ...ban nyilatkozott. Erre tekintettel azt helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes közszereplőnek minősül ( BDT. 1999. 4. ), így a véleménynyilvánítással kapcsolatban fokozott tűrési kötelezettsége áll fenn. Az ítélet indokolásában a megyei bíróság kitért arra, hogy a Hollandiában megjelent újságcikkkel kapcsolatban kölcsönösen elkövetett jogsértések állapíthatók meg a felperes és a II.r. alperes vonatkozásában. Az ítélet indokolása e vonatkozásban nem konzekvens, annyiban kiegészítésre szorul, hogy amennyiben a felperest fokozott tűrési kötelezettség terhelte a II.r. alperes véleménynyilvánításával kapcsolatban, úgy a II.r. alperes vonatkozásában ezzel kapcsolatban jogsértés nem állapítható meg. A kölcsönösen elkövetett jogsértés legfeljebb tényállítások vonatkozásában lenne tetten érhető, a II.r. alperes azonban nem hivatkozott a személyére vonatkozó valótlan tényállításra és illet az elsőfokú ítélet indokolása sem tartalmaz.

A megyei bíróság helyesen állapította meg a pernyertesség-pervesztesség arányát. A felperes a sérelmezett kijelentések vonatkozásában részben, a nem vagyoni kárpótlást illetően egészben - összességében 2/3 arányban - pervesztés. Az I. r. alperes fellebbezésében alaptalanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy jogi képviselőjével 300.000 Ft + Áfa díjazásban állapodott meg. A 35. szám alatti irathoz csatolt megállapodás 200.000 Ft+ Áfáról szól azzal, hogy ez az összeg magában foglalja az utazási költségeket is. A felperes részéről figyelembe vehető, a 32/2003. ( VIII. 22. ) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja szerint az 5.000.000 Ft-os pertárgyérték alapján számítandó ügyvédi munkadíj 250.000 Ft+Áfa. A felperes által fizetendő ügyvédi munkadíj a 2/3-1/3 pervesztességi aránnyal összhangban került 83.300 Ft + Áfa összegben megállapításra.

Mindezekre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp.253.§.(2) bekezdés alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült perköltségről az I.r. alperes pervesztessége folytán a Pp.239. és Pp.78.§.(1) bekezdése alapján határozott. Az ügyvédi munkadíj Áfát is magában foglaló összegéről - a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével - a 32/2003. ( VIII. 22. ) IM. rendelet 3.§ (1), (3), (5) és (6) bekezdései szerint rendelkezett. A feljegyzett fellebbezési illetéket az I.r. alperes a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13.§-a alapján köteles az állam javára megfizetni.

Győr, 2011. évi június hó 7. napján

|                              |                              |                                             |
|------------------------------|------------------------------|---------------------------------------------|
| <b>Dr. Lezsák József sk.</b> | <b>Dr. Szalay Róbert sk.</b> | <b>Dr. Menyhárdné dr. Sarmon Hedvig sk.</b> |
| a tanács elnöke              | előadó bíró                  | bíró                                        |

A kiadmány hitelül:

tisztviselő